

Johan Petersen

Hon segði alt, hóast hon onki fekk sagt –

meðan Torbjørn Jacobsen rýmdi undan veruleikanum og setti seg at skriva um tað, hann hvørki sá, hoyrði ella føldi. Tess størri ósannindi, hann brúkar, tess harðari rópar hann

Fríggjadagin farna bleiv eg uppringdur av løgtings-skrivstovuni og biðin at koma á fund í figgjarnevndini saman við Zakariasi Wang at gera viðmerkingar til blokkstuðulin. Helt tað satt at siga vera ein joke, men tað var tað ikki, vóru boðini. Fekk eisini at vita, at eg hevði skyldu at mæta.

Hvíjúst eg varð boðsendur, veit eg ikki, men tá ið eg nú skuldi mæta, helt eg tað vera neyðugt seriøst og álvarsamt at vísa á, hvat kann gerast betur, enn tað, sum nú verður

gjørt. At Zakarias ikki møtti, er ikki mín ábyrgd.

Søk teirra ungu, sjúku og veiku

At endurtakasambandsáskoðanina á blokkin var óneyðugt, tað vita allir politikarar og alt Føroya fólk útmerkað – og tað er málið alt ov álvarsamt til. Tí valdi eg at tosa søk teirra, sum harðast verða rakt av tí hópisleysa og í fávitsku at frásiga sær pening, vit eiga, hava rætt til og kanska enn tá, heldur onkur, hava krav uppá, samstundis sum vit hava so

harliga brúk fyri honum.

Tá ið uml. 75% av figgjar-løgtingslógini er til útbúgv-ingarmál, heilsumál og almannamál, eru tað sjálv-andi tey ungu, tey sjúku og tey veiku, sum fyrst verða rakt, tá ið peningur trýtur.

Vilja ikki hava pening til tey sjúkaraktu

Valdi at taka ein einstakan bólk, sum dømi – tey fôrleikatarnaðu: tey sum eru rakt av heilabløðing, blóðtøppi, øðrum sjúkum ella skaða. Hesin bólkur fær

viðgerð á sjúkrahúsinum, men verður síðan sendur til hús til – **onki**. Ongin skipað endurvenjing finst í Førvum og tey fáu plássini, sum eru á sjúkrahúsunum í Klaksvík og Suðuroy og á Mørkini í Streymnesi nókta so ómetaliga langt frá tørvin.

Fleiri álit eru gjørd, hvussu málið kann loysast, men tey eru tíverri vorðin vanlig skuffuálit. T.d. kostar tað bert 1,3 mió. kr. at seta í verk endurvenjing, viðlíkahaldsvenjing og fyrirbyrgjandi venjing fyri

alla Eysturoynna, men hetta er tað ikki peningur til – hví? tí vit siga nei-takk til prísjavning av blokkinum. Vit og skil? Nei! Kenslur? Kanska, men so er tað egingóðska og ikki kenslur fyri teimum sjúkaraktu!

Ræðumyndin er veruleiki í dag

Hetta var tað, eg vísti á og fyri at gera politikararnar varugar við, at tað finst ein bólkur av tigandi føringum, sum ikki fær gjort vart við seg, valdi eg at hava eina

kvinnu, sum ikki fær tosað og nøyðist at sita í rullustóli, við, so figgjarnevndarlimirnir skulu vita um henda bólkin, teir ikki vilja játta pening til. Henda kvinnan segði alt, hóast hon onki fekk sagt.

Nei Tobbi! Hetta er **ikki** ein ræðumynd um, hvussu tað verður um Tjóðveldið fær ræði aftur. Hetta **er** ein ræðumynd, sum **er** veruleiki í dag og hevur verið tað í nógv ár! Tíverri!! Men nakrir politikarar vilja ikki síggja veruleikan í eyguni – onkur rýmir heldur.

Petur Elias Petersen

ÍSF-forseti

Vantandi virðing fyri sjálvbodna arbeiðinum í ítróttafeløgnum

Tað kom dátt við, tá stjórn ÍSF's kund staðfesta, at tað sjálvbodna arbeiðið, sum verður gjørt í ítróttafeløgnum kring alt landið, nú skal sviða fyri at fáa Løgtingsfiggjarlógina fyri 2011 at hanga saman.

Hóast játtanin til ítróttina stórt sæð bara er lækkað seinastu 20 árin, hevur man í uppskotinum fyri 2011 valt at skera enn eina hálva millión av tí stuðli, sum Løgtingið letur Ítróttasambandi Føroya, og harvið til føroyska ítrótt.

Vit standa spyrjandi og undra okkum yvir hugburðin, sum landið vísir við hesum. Tí boðskapurin hongur ikki saman. Tað er rørsluár í ár, har tað eisini frá politikarari síðu verður víst á, hvussu týðningarmikið tað er at fólk røra seg og iðka ítrótt undir skipaðum viðurskiftum. Í ÍSF kunnu vit eisini við gleði staðfesta, at talið av feløgum

í felagsskapinum bara økist, føroysku fólkaheilsuni til frama.

Tá vit annaðhvørt ár senda okkara ítróttavæðing at umboða Føroyar á Oyggjaleikum, fáa vit eisini váttað frá politikarari síðu, hvussu týðningarmikið arbeiðið er, sum verður gjørt innan føroyska ítrótt. Sama er galdandi, tá okkara fremstu ítróttafólk koma heim við glitrandi altjóða heiðursmerkjum um hálsin.

Men tað sæst bara ikki aftur í politikkinum. Her miðskeiðis í rørsluárinum 2010, og júst sum sersambondini eru mitt í fyrireikingunum til oyggjaleikurnar á Isle of Wight næsta summar, koma boðini frá almennari síðu um, at skerjast skal enn ein hálv millión av stuðlinum til ítróttina.

Hetta skal síggjast í ljósinum av, at ÍSF longu

hevur mist stuðulin til ein ítróttaráðgeva, umframt at ein millión var skorin av stuðlinum til fót bóltin í sambandi við ólavsøkupakkann í fjør. Hervið hevur ítróttin mist 1,85 millión krónur bara innan fyri seinastu trý árin. Ístaðin hava vit fingið 600.000 krónur at stuðla úrvalsítrótt við, sum vit sanniliga fegnast um, men tað kemur jú ikki breiðu ítróttini tilgóðar.

Stjórnnin í ÍSF harmast um hesa gongd, tí tað er eisini á øðrum økjum, at ítróttin er fyri vanbýti. Eitt nú fingi vit lyfti um eina mvg-afturbering tá stuðulsskipanin til ítróttanlegg og samkomuhús fór úr gildi, men hóast givin politisk lyfti, er einki víst í verki í hesum máli.

Tað tykist sum um, at politiska skipanin als ikki hevur fatað tað ómetaliga stóra virði í tí, sum sjálvboðin

innan ítróttalívið kring allar Føroyar gera dag og dagliga. Í mun til so nógv annað, sum peningur verður játtaður til á løgtingsfiggjarlógini, so er tann hálva milliónin, sum nú verður skorin frá ítróttini piparnøtur, og tað er samlaða upphæddin til ÍSF upp á 4,75 milliónir jú eisini.

Um hetta uppskotið verður atkvøtt íggjgnum í verandi líki, verður hetta til stóran skaða fyri tað, sum vit hava roynt at bygt upp innan ÍSF gjøgnum seinastu árin. Vit hava tvey starvsfólk í umsitingini, harav annað virkar sum ítróttaráðgevi. Umsitingin kann ikki skerjast meira, annars dettur øll samskipanin av ítróttini innan-sum uttanlands sundur.

Longu nú byggir størsti parturin av arbeiðinum, sum verður gjørdur í ÍSF-húsinum upp á sjálvbodna arbeiðsmegi. ÍSF húsið virkar

jú sum ein ambassada, sum javnan sendir fólk út í heimin at umboða Føroyar – og eg eri sum ÍSF-forseti errin av hesari umboðan. Tað tykir ikki sum myndugleikarnir eru eins ernir av okkara ambassadørum á altjóða leikvøllunum, sum politikarar og ráðharrar annars siga seg vera, tá teir halda heiðursrøður fyri okkara vinnarum. Við hesum lag, verður avmarkað, hvussu nógvum ambassadørum vit kunnu heiðra við heimkomu, tí ráðini vera ikki at senda tey avstað.

Skerjingin av játtanini kemur í høvuðsheitum at ganga út yvir ítróttaliga virkseimið hjá ÍSF og sersambondunum. Vit kunnu rokna við, at landslið detta niðurfyri, og sama er galdandi fyri fôrleikamennandi skeið av eitt nú venjarum og dómurum.

Hetta harmonerar ómetaliga illa saman við tí veruleika, at alt fleiri føroyingar iðka ítrótt í skipaðum feløgum samstundis sum heilsu-myndugleikar og politiskir myndugleikar eggja øllum til at røra seg meira.

Næsta ár eru ætlanir um at seta kostin á dagsskránnu. Eins og við rørsluárinum metir ÍSF seg hava eina týðningarmikla uppgávu fyri at broyta vanarnar hjá føroyingum, og serliga tí uppvaksandi ættarliðnum, á eina heilsu-betri kós. Men kann hetta fremjast við eini lækkandi játtan?

Tí er vón okkara, at politikararnir á Føroya Løgtingi og í tess figgjarnevnd síggja virðið, sum verður gjørt í ÍSF og í ítróttafeløgnum, og at hesir virða hetta arbeiði við í minsta lagi at lata vera við at skerja játtanina í oyggjaleikaárinum 2011.